

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 2

Střední Čechy

Okresní pracoviště Nymburk

Inspekční zpráva

Střední odborné učiliště

Poděbrady

Dr. Beneše 413/II

Identifikátor ředitelství: 600 007 685

IZO: 000 664 359

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad: Nymburk, Komenského 1254, 288 00 Nymburk

Čj.	034 19/99-5075
Signatura	kc6hs202

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) středního odborného učiliště	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu	4
2.3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin	4
2.3.1 Teoretické vyučování	4
2.3.2 Přehled oborů nástavbového studia	5
2.3.3 Praktické vyučování	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	6
3 ŘÍZENÍ STŘEDNÍHO ODBORNÉHO UČILIŠTĚ	7
3.1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávací činnosti	7
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, schválených učebních dokumentů	7
3.3 Odborné a pedagogické řízení	7
3.3.1 Organizační struktura	7
3.3.2 Organizace praktického vyučování	8
3.3.3 Personální struktura	8
3.3.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	9
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	9
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	10
3.6 Vedení povinné dokumentace	10
3.7 Výroční zpráva	12
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	12
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	15
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	15
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek	15
4.3 Hodnocení z hlediska kvality vyučování	16
4.4 Hodnocení z hlediska úrovně výsledků učení	19
4.5 Hodnocení z hlediska rozvoje osobnosti žáků	19
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	20
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost	20
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení	21
5 ZÁVĚR	22
5.1 Závěry inspekce	22
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti	22
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	22
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) středního odborného učiliště stvrzující převzetí zprávy	23
5.5 Další adresáti zprávy	23
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	23

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti středního odborného učiliště, dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

24. březen 1999 - 1. duben 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Jaroslav Chrpa
Členové týmu: Mgr. Eva Grušová
Ing. Mgr. Josef Hejzák
PaedDr. Vilibald Knob

1.4 Ředitel středního odborného učiliště

Petr Kokojan

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, zřizovací listina, učební plány a učební osnovy vyučovaných studijních a učebních oborů, povinná dokumentace školy, deníky evidence odborného výcviku, Výroční zpráva za školní rok 1997/98, inventární knihy a dokumentace související s inventarizací majetku, archivní kniha a archivní dokumentace, tematické plány učiva, protokoly prováděných kontrol a revizí za období 1. leden 1998 - 24. březen 1999, pravidla odměňování žáků v odborném výcviku, dohody o odborné praxi žáků a přeřazovací plány, provozní řád pracovišť, vyjádření okresního hygienika k jednotlivým pracovištím odborného výcviku.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 33 477/98 - 21 ze dne 3. 12. 1998 má učiliště jako příspěvková organizace povolenou výuku v 18 studijních či učebních oborech podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání.

Ve školním roce 1998/99 je vyučováno pěti oborům dle státních učebních dokumentů:

- 504 Společné stravování (JKOV: 64 - 21 - 4 / 00) studium denní (nástavbové), délka studia dva roky
- 002 Kuchař - číšník pro pohostinství (JKOV: 64 - 58 - 2 / 00) studium denní, délka studia tři roky
- 001 Kuchař (JKOV: 64 - 45 - 2 / 00) studium denní, délka studia tři roky
- 001 Číšník, servírka (JKOV: 64 - 44- 2 / 00) studium denní, délka studia tři roky
- 004 Prodavač - smíšené zboží (JKOV: 64 - 60 -2 / 02) studium denní, délka studia tři roky

Vzdělávací program školy byl předepsaným způsobem schválen.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu

Škola umožňuje realizovat výchovně vzdělávací program řádným způsobem. Individuální a mimořádné formy vzdělávacích aktivit nejsou realizovány.

2.3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin

2.3.1 Teoretické vyučování

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1.	132	K1	64-45-2	28	9	0
		Č1P	64-44-2	15	7	0
			64-60-2/02	13	13	0
		KČ1A	64-58-2	23	12	0
		KČ1B	64-58-2	27	12	0
KČ1C	64-28-2	26	12	0		
2.	93	K2	64-45-2	28	7	0
		Č2P	64-44-2	16	9	0
			64-60-2/02	7	5	0
		KČ2A	64-58-2	22	8	0
		KČ2B	64-58-2	20	10	0
Celkem	225	9		225	104	0

2.3.2 Přehled oborů nastavbového studia

Kód a název oboru	Počet žáků	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
		počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách
64-21-4 Společné stravování	39	20	19	0	0
Celkem	39	20	19	0	0

2.3.3 Praktické vyučování

Kód a název oboru	Počet žáků	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
		počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách
002 Kuchař - číšník pro pohostinství (JKOV: 64 - 58 - 2 / 00)	118	23 + 27 + 26	22 + 20	0	0
001 Kuchař (JKOV: 64 - 45 - 2 / 00)	56	28	28	0	0
001 Číšník, servírka (JKOV: 64 - 44- 2 / 00)	32	16	16	0	0
004 Prodavač - smíšené zboží (JKOV: 64 - 60 -2 / 02)	21	14	7	0	0
Celkem	227	134	93	0	0

Na smluvních pracovištích praktického vyučování

Kód a název oboru	Počet žáků	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník	
		počet žáků	počet pracovišť	počet žáků	počet pracovišť	počet žáků	počet pracovišť	počet žáků	počet pracovišť
002 Kuchař - číšník pro pohostinství (JKOV: 64 - 58 - 2 / 00)	118	76	8	42	15	0	0	0	0
001 Kuchař (JKOV: 64 - 45 - 2 / 00)	56	28	8	28	15	0	0	0	0
001 Číšník, servírka (JKOV: 64 - 44- 2 / 00)	32	16	3	16	11	0	0	0	0
004 Prodavač - smíšené zboží (JKOV: 64 - 60 -2 / 02)	21	14	9	7	6	0	0	0	0
Celkem	227	134	x	x	x	0	0	0	0

Sloupce označené x nejsou sečteny záměrně, neboť na jednotlivých pracovištích dochází periodicky ke střídání žáků. V současné době je smluvně zajištěno pro všechny učební obory celkem 35 pracovišť pro realizaci odborného výcviku.

Počet žáků v jednotlivých skupinách není v rozporu s přílohou 1, oddíl A vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách.

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Střední odborné učiliště Poděbrady poskytuje střední odborné vzdělání a úplné střední odborné vzdělání.

3 ŘÍZENÍ STŘEDNÍHO ODBORNÉHO UČILIŠTĚ

3.1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Ředitel učiliště zpracoval koncepci rozvoje učiliště, která obsahuje výčet vyučovaných oborů a záměr výuky ve střednědobém horizontu. Koncepce vyjadřuje i záměr zkvalitnění odborného vzdělávání a přiblížení se evropské úrovni realizací odborné praxe žáků v zahraničí a zapojením do programů Leonardo a Socrates. Takto rámcově zpracované cíle v oblasti výchovně vzdělávací a materiálně technické by bylo vhodné doplnit o časový plán a údaje kvantifikovat.

Další existence a rozvoj učiliště vychází z dlouhodobé tradice výuky gastronomických oborů, stabilizovaných smluvních pracovišť, dobrého personálního zajištění teoretické i praktické výuky a z uplatnění absolventů na trhu práce. Předností učiliště je jeho komplexnost (teoretické vyučování, odborný výcvik a výchova mimo vyučování - domov mládeže), kterou mohou využít žáci ze vzdálenějších míst i žáci ze sociálně slabších rodin. Prestiž školy se výrazně zvýší po dokončení rekonstrukce školní jídelny v centru města, takže všechny tři formy výuky a výchovy budou realizovány ve vlastních prostorech. Škola zaměřuje svoje úsilí na zvýšení kvality zařazených učebních oborů. Od příštího školního roku bude zahájena výuka oboru cukrář. S pedagogickým sborem je koncepce dalšího rozvoje učiliště projednávána.

Činnost školy se v tomto školním roce řídí schválenými pedagogickými dokumenty. Plnění úkolů je průběžně hodnoceno na pedagogických radách, operativních poradách vedení učiliště a poradách jednotlivých úseků.

Koncepční záměry školy jsou jasné, jejich realizace je rámcově stanovena a jsou pro ni vytvořeny velmi dobré materiální a personální předpoklady. Úroveň konceptní práce je spíše nadprůměrná.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, schválených učebních dokumentů

Ve všech vyučovaných studijních i učebních oborech je výuka realizována dle upravených státních učebních plánů. Provedené dílčí změny jsou realizovány na základě požadavků jednotlivých předmětových komisí a následného schválení ředitelem školy. Úpravy nejsou v rozporu s platnými právními normami a jsou v plné kompetenci ředitele SOU. Celkové týdenní hodinové dotace jsou dodrženy. Volba výběrových předmětů je prováděna v souladu s poznámkami uvedenými v příslušných pedagogických dokumentech jednotlivých studijních a učebních oborů.

V učebních osnovách sledovaných předmětů jsou vhodně využívány povolené 30% úpravy, a to rovněž po projednání v předmětových komisích a následném schválení ředitelem školy. Individuální volbu vzdělávacích aktivit pro žáky se speciálními schopnostmi a potřebami škola nenabízí. Svůj vzdělávací program však doplňuje vlastními aktivitami v oblasti kulturní, zájmové, sportovní a společenské - viz kapitola 4.7 této zprávy.

Schválené učební dokumenty - učební plány a učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy má jasně stanovena pravidla fungování, je zpracovaná a umožňuje efektivně řídit školu.

Organizačním řádem školy je stanovena vnitřní struktura, pracovním řádem a řádem školy jsou určeny pracovní náplně jednotlivých pracovníků, jejich odpovědnost a kompetence.

Ředitel školy organizačním řádem vytvořil tři základní úseky: technicko-ekonomický, odborný výcvik a teoretické vyučování. Pro tyto oblasti jmenoval tři zástupkyně a delegoval na ně příslušné kompetence. Zástupkyně technicko-ekonomického úseku řídí všechny ekonomické pracovníky, školníka, vedoucí školní jídelny a ostatní provozní zaměstnance. Zástupkyně pro teoretickou výuku řídí všechny učitele, zástupkyně pro odborný výcvik vrchní mistrovou a mistrové odborného výcviku oboru kuchař, číšník, prodavač. Ředitel školy jmenoval vedoucí vychovatelku a delegoval na ni kompetence řízení domova mládeže.

Ve škole pracují metodické a poradní orgány. Jsou to především pedagogické rady a porady užšího vedení (ředitel, tři zástupkyně, vedoucí vychovatelka, výchovný poradce, vrchní mistrová – dle projednávaného tématu). Zápisy z porad užšího vedení dokumentují stanovení, kontrolu a analýzu pravidel i organizace výchovně-vzdělávacího procesu jako celku. Ve škole dále pracují tři předmětové komise - jazyková, odborných předmětů a všeobecných předmětů. Kompetence vedoucích předmětových komisí určuje přímo ředitel školy.

3.3.2 Organizace praktického vyučování

Ředitel SOU delegoval část pravomocí k řízení odborného výcviku (dále jen OV) na zástupkyni ředitele pro OV. Ta ve spolupráci s vrchní mistrovou odborného výcviku organizuje, řídí a kontroluje práci devíti mistrových odborného výcviku a všech instruktorů - kmenových zaměstnanců příslušných smluvních pracovišť. Převážná většina mistrových odborného výcviku má odbornou a pedagogickou způsobilost v souladu s vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Ve spolupráci s učiteli odborných předmětů je realizace celého výchovně vzdělávacího procesu OV promyšleně a funkčně velmi dobře zajištěna, poradní orgány jsou funkční a činné.

3.3.3 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	Úplná		jen odborná		jen pedagogická		Nevyhovující	
	interní	Externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	6	1	0	0	7	0	0	0
Mistři OV	9	0	1	0	0	0	1	0
Vychovatelé	1	0	0	0	0	0	2	0
Celkem	16	1	1	0	7	0	3	0

Teoretickou výuku zajišťuje ve škole celkem čtrnáct učitelů, sedm z nich má úplnou, tj. pedagogickou i odbornou způsobilost, sedm učitelů je pedagogicky způsobilých a odbornou způsobilost mají pro výuku v základních školách. Učitelka anglického jazyka (s úplnou kvalifikací) získala v červenci 1996 mezinárodní certifikát Cambridgeské univerzity.

Praktickou výuku zajišťuje celkem jedenáct mistrů odborného výcviku. Z tabulky vyplývá, že devět z nich je vyučeno v oboru, složili maturitní zkoušku ve střední škole a absolvovali doplňkové pedagogické studium. Jedna mistrová odborného výcviku má pouze příslušné odborné vzdělání a jedna je pouze vyučena, tzn. neplní odbornou ani pedagogickou způsobilost.

Vedoucí vychovatelka (s úplným středním odborným vzděláním se zaměřením na vychovatelství) je v současné době na mateřské dovolené. Zastupuje ji vychovatelka se středoškolským vzděláním, ale bez odborného i pedagogického zaměření.

Výchovný poradce neabsolvoval kvalifikační studium výchovného poradenství.

Ve škole je celkově dobrá věková struktura pedagogických pracovníků.

3.3.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání učitelů i mistrů odborného výcviku, ale míra zapojení závisí na osobní iniciativě pedagogů. Svědčí o tom mimo jiné i to, že 5 mistrů odborného výcviku absolvovalo v nedávné době další vzdělávací kurzy – nápojový specialista, barman – specialista, kuchař - specialista.

Část učitelů průběžně využívá nabídku ŠÚ Nymburk – metodické akce, další vzdělávání učitelů anglického a německého jazyka, přednášky pro učitele občanské nauky a základů společenských věd, výpočetní techniky apod.

Sporadicky využívají učitelé nabídky Pedagogického centra v Praze (jedna učitelka).

Organizační struktura školy je stanovena, má jasná pravidla fungování a umožňuje úspěšně řídit školu. Kompetence byly na jednotlivé pracovníky delegovány, efektivní a kvalitní je zejména řízení odborného výcviku, poradní orgány jsou funkční. Personální struktura školy odpovídá vzdělávacímu programu, využívá účelně odbornou i pedagogickou způsobilost pracovníků. Jejich další vzdělávání je dáno osobní iniciativou, která je u jednotlivých pedagogů rozdílná.

Odborné a pedagogické řízení je na spíše nadprůměrné úrovni.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní systém ředitele učiliště je stanoven jen rámcově, v obecné rovině a jeho realizace vychází z momentální analýzy výchovně vzdělávacího procesu a jeho materiálního zabezpečení. V posledním období musel věnovat mimořádnou pozornost generální rekonstrukci školní jídelny, která se stala prioritou školního roku 1998/99 i v kontrolní činnosti. Kontrolní činnost na jednotlivých úsecích je v kompetenci zástupkyň ředitele. Kritéria pro hodnocení pedagogických i provozních zaměstnanců jsou stanovena a na základě výsledků kontrolní činnosti se jednou za čtvrtletí promítají do proměnlivých složek platu. V kontrolním systému vedoucích pracovníků však převažuje forma kontrol, četnost hospitací ve školním roce 1998/99 je nízká (ředitel pět, zástupkyně pro teoretické vyučování devět, zástupkyně pro odborný výcvik čtrnáct). V rámci komplexní inspekce bylo realizováno šest společných hospitací školních inspektorů s ředitelem a jeho zástupkyněmi. Z rozborů hospitací a hodnocení je zřejmé, že výsledky hospitací jsou s učiteli a mistry odborné výchovy projednávány a vyhodnocovány jak z hlediska plnění učebních osnov, tak z pohledu znalostí žáků. Z analýzy hospitační činnosti vyplývá potřeba stanovit konkrétní hospitační cíle a zaměřit pozornost na strukturu vyučovací hodiny, efektivitu prověřování znalostí a zařazování

moderních vyučovacích metod a audiovizuální techniky do výuky. Podíl poradních orgánů a metodických komisí na kontrolní činnosti je neprůkazný.

K hodnocení žáků jsou využívány tradiční mechanismy v rámci klasifikačního řádu.

Kontrolní systém učiliště je fungující, je plánován, ale v některých částech jen obecně, zpětná vazba je málo průkazná. Četnost hospitační činnosti je nízká. Kriteria hodnocení jsou známá, výrazně motivující roli však nemají. Pozitiva a negativa jsou v kontrolním systému zhruba v rovnováze.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém není zpracován v písemné podobě, ale v praxi učiliště funguje dobře. Průkazný je zejména na úrovni vedení SOU, kde jsou organizovány pravidelné porady, jejich obsah je zapisován a opatření jsou vyhodnocována. Komunikace uvnitř školy je realizována prostřednictvím porad, nástěnek i osobním kontaktem. V budově školy je využíván i školní rozhlas. Každý úsek má vzhledem ke specifickým podmínkám vlastní způsob předávání informací zaměstnancům i žákům. Z rozhovorů s nimi je zřejmé, že dostávají potřebné informace včas a mají možnost se k nim vyjádřit. Žákovská samospráva není ustavena, pro kontakt s pedagogickými pracovníky a s ředitelem učiliště mohou žáci využít formy přímého jednání a vzhledem k příznivé atmosféře to také dělají. Třídnické hodiny jsou zařazovány dle aktuální potřeby.

Tok informací směrem k rodičům je zajištěn tradičním způsobem - prostřednictvím třídních schůzek a v odůvodněných případech individuálním jednáním. Pro zápis klasifikace mají žáci studijní průkazy. Rada školy není zřízena.

Vnější informační systém je založen na oboustranné komunikaci a následné spolupráci se školským a okresním úřadem, úřadem práce, městským úřadem, pedagogicko-psychologickou poradnou a profesními organizacemi. Na veřejnosti se učiliště úspěšně prezentuje při zabezpečování různých společenských akcí ve městě, na burzách učebních a studijních oborů a při „Dnech otevřených dveří“.

Informační systém je funkční, jen s drobnými nedostatky, informace jsou dostupné a adresné. Vztah školy k rodičům je vstřícný a předávání informací tradiční. Informovanost veřejnosti je dobrá.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace byla kontrolována podle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon):

- a) *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě* bylo předloženo, vyučované obory odpovídají oborům uvedeným v tomto rozhodnutí. Název školy odpovídá názvu užívanému na úředním razítku.
- b) *Třídní knihy jsou vedeny standardním způsobem na starších tiskopisech SEVT (494410 - obal 1/79) svázaných pevnou vazbou.* Jejich administrativní úroveň je vcelku dobrá. Pravidelně je kontroluje zástupkyně ředitele pro teoretické vyučování. Vzhledem k několikáslovným názvům předmětů, které se do předtištěných rubrik nevejdou, doporučuje ČŠI zavést označení předmětů jednotnými zkratkami a ty pak používat.

Katalogové listy jsou vedeny na předepsaných tiskopisech, jejich obsahová a administrativní úroveň je v jednotlivých třídách rozdílná a pohybuje se od standardu

až po stav s výskytem následujících nedostatků (z nichž část byla v průběhu inspekce odstraněna):

- údaje o klasifikaci jsou opravovány nesprávným způsobem - bez doložky kdo, jak a proč je opravil
- nezdůvodněná neklasifikace
- zápisy tužkou
- nejednotně a s malou výpovědní hodnotou je uváděn údaj o předchozím vzdělání žáků

Uvedený stav ukazuje, že je třeba stanovit pokyny pro vedení této složky dokumentace a zvýšit kontrolní činnost v této oblasti.

Deníky evidence odborného výcviku jsou vedeny řádně a bez závad.

- c) *Evidence žáků školy* je vedena sekretářkou školy v počítačové a písemné formě, která vyhovuje potřebám učiliště. Důvěrné informace o žácích jsou dobře zabezpečeny.
- d) *Školní řád* kopíruje konzervativní školské ovzduší, které neodpovídá v řadě bodů současné společenské situaci ani dobré atmosféře v učilišti. ČŠI doporučuje jeho dikci aktualizovat, doplnit některé údaje (např. o klasifikaci, opakování ročníku, přerušení studia, přestupu na jiný obor či školu), uvést do souladu práva a povinnosti žáků a školní řád zveřejnit.

Rozvrh hodin je koncipován tak, aby splňoval základní hygienické a psychické potřeby žáků i vyučujících. Začátek i konec vyučování a délka vyučovací hodiny splňují požadavky § 14 odst. (1) a (2) vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách. Délka přestávek mezi jednotlivými hodinami je pětiminutová z důvodu dopravní obslužnosti. Hlavní přestávka je dvacetiminutová, polední přestávka padesátiminutová. Rovněž tak výuka předmětů praktického vyučování je v souladu s § 15 odst. (1) a (2) citované vyhlášky a odborný výcvik v souladu s § 16 odst. (2), (3) a (4) téže citované vyhlášky o středních školách.

- e) *Záznamy z pedagogických rad* jsou řazeny chronologicky. Je z nich zřejmé, že prioritní je sledování výchovně-vzdělávacího procesu a projednávání organizačních pedagogických záležitostí. Zápisy vykazují zpětnou vazbu. Funkční, jasné a adresné jsou zápisy z porad užšího vedení školy.
- f) *Protokoly o přijímacím řízení a o ukončování studia, protokoly o konání zkoušek stanovených právními předpisy* jsou ve škole vedeny, archivovány, malé nedostatky administrativního rázu byly s vedením školy projednány a v průběhu inspekce odstraněny.
- g) *Osobní dokumentace žáků s postižením* není vedena, neboť žáci s postižením ve škole nejsou.
- h) *Knihy úrazů* je řádně vedena sekretářkou školy a současně jsou archivovány a číslovány záznamy o školních úrazech.
- i) *Hospodářská dokumentace, účetní evidence a evidence majetku* je vedena komplexně s využitím výpočetní techniky. Tím je zaručena její čitelnost, přehlednost, srozumitelnost a hbitá ověřitelnost správnosti. Byla provedena kontrola systému vedení účetní evidence. Účetnictví je vedeno jako celek a průkazným způsobem. Hlavní kniha (syntetická evidence) je tvořena pravidelnými měsíčními přehledy z nosičů dat. Rovněž další dokumenty účetní a hospodářské evidence, které škola dokladuje (kniha faktur, pokladní kniha, inventární knihy a inventární karty, mzdové listy a záznamy inventarizačních a likvidačních komisí), jsou vedeny v souladu se

zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Účetní knihy vykazují návaznost. Každý měsíc jsou vyhotovovány výkazy čerpání rozpočtu v hlavních ukazatelích. Uzávěrkové stavy účetnictví jsou poskytovány Školskému úřadu Nymburk.

- j) *Personální dokumentace* pracovníků školy je po obsahové i formální stránce příkladně vedena. Každý zaměstnanec má založenu vlastní složku, která obsahuje pracovní smlouvu, kopie dokladů o dosaženém vzdělání a případně i další dokumenty.
- k) *Protokoly a záznamy o provedených kontrolách* jsou souborně vedeny jako komplet. Celý soubor obsahuje složky pro jednotlivé dílčí revize, které je škola jako organizace povinna vést. Každá složka obsahuje zápisy předchozích revizí a u poslední revize je zvýrazněno datum, kdy má být vykonána následná revize. Inspekce se zaměřila na kontroly provedené v roce 1998 a 1999 (až do dne konání inspekce) a na zápisy a protokoly z nich pořízené. Byly to revize plynového zařízení a automatického plynového hořáku, periodická revize elektrického zařízení, revize telekomunikačního zařízení a jeho připojení k veřejné síti, kontrola hospodaření s příspěvkem ze státního rozpočtu provedená Školským úřadem Nymburk a kontrola Okresní správy sociálního zabezpečení v Nymburku zaměřená na provádění nemocenského pojištění. Uvedenými kontrolami nebyly zjištěny přestupky proti ČSN ani normám právním, u technických zařízení je konstatována schopnost bezpečného provozu.

Dokumentace, kterou je škola povinna vést, je kompletní a funkční, s většími nedostatky u katalogových listů. Pro administrativu této složky pedagogické dokumentace je třeba stanovit pokyny a zaměřit na její vedení kontrolní činnost.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva za školní rok 1997/98 byla zpracována ve stanoveném termínu, projednána pedagogickou radou a předána Školskému úřadu v Nymburce. Její obsah je sice v souladu se zjištěnými skutečnostmi, ale zpráva neobsahuje zákonem č. 564/1990 Sb., ve znění doplňku č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, stanovené části:

- přehled učebních plánů s doložkami ministerstva
- údaje o přijímacím řízení
- přehledné údaje o výsledcích vzdělávání žáků
- údaje o výsledcích inspekce provedené Českou školní inspekcí

Citovaný zákon ve znění uvedeného doplňku uvádí, co zpráva obsahuje zejména. Nenaplněním díkce výše citovaného zákona došlo k jeho porušení.

Ve výroční zprávě za školní rok 1997/98 chybí čtyři části předepsané výše citovaným zákonem. Pro další využití je vyhovující pouze v dílčích částech. Zpracování příští výroční zprávy je nutné věnovat zvýšenou pozornost. Celkově je hodnocena výroční zpráva jako spíše podprůměrná.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Pro vedení účetnictví využívá škola prostředků výpočetní techniky. Údaje jsou zároveň zajištěny v tištěné formě. Měsíční výstupy tvoří jednotlivé účetní knihy. Mezi nimi existuje návaznost v účetních zápisech. Jednotlivé listy jsou opatřeny pořadovými čísly stránek. Účetnictví je vedeno úplně, průkazným způsobem a správně. Základními dokumenty jsou: hlavní kniha (syntetická evidence), účtový rozvrh - rozpočet školy na daný rok, kniha došlých

faktur, pokladní kniha, inventární knihy, účetní závěrka, mzdové listy, inventarizační dokumentace, archivace a skartace.

V rámci provedené kontroly vedení hospodářské dokumentace a účetní evidence se inspekce seznámila s rozpočtem školy, výší poskytnuté státní dotace a výsledky hospodaření s ní - jejím čerpáním v základních kapitolách v uplynulých letech 1997 a 1998 i s ostatními zdroji příjmů a účelem jejich použití. Přehled poskytuje následující tabulka (údaje jsou uváděné v tisících Kč):

Účel platby - výdaje	1997	1998
Spotřeba potravin - školní kuchyně	451	404
Spotřeba materiálu i dále evidovaného	420	557
Pohonné látky a mazadla	29	19
Spotřeba elektrické energie + voda + plyn + paliva	552	511
Služby podniků, nájmy	621	609
Výkony spojů, poštovní, cestovní, dopravné	116	104
Opravy a údržba	958	789
Různé drobné výdaje spojené s činností školy	110	53
Pojistné budov a zařízení	50	52
Nákup učebnic a učebních pomůcek	132	208
Mzdy zaměstnanců školy	5 297	5 388
Odvody sociálního a zdravotního pojištění	1 855	1 871
Odpisy	153	269
Zákonné a ostatní sociální náklady	110	112
Mzdové náklady - žáci	543	
SPV Mladá Boleslav	118	
CELKEM:	11515	10946

PŘÍJMY	1997	1998
Státem poskytované dotace přidělené prostřednictvím ŠÚ Nymburk	10 091	9 982
Příjmy z vlastní produktivní činnosti	569	0
Příjmy z pronájmů prostor i zařízení	5	3
Příjmy od rodičů a zákonných zástupců žáků na ubytování + stravu	436	373
Stravování zaměstnanců	145	160
Prodané učebnice	72	122
Zahraniční praxe žáků	0	66
Praktický výcvik	177	109
Ostatní výnosy	20	131
PŘÍJMY CELKEM:	11 515	10 946

Z uvedeného přehledu je patrné, které položky rozpočtu školy vyžadují největší finanční částky i jak jsou právě v nich každoročně uplatňovaná úsporná opatření. I přes zvýšení cen energií, plynu vody i paliv v uplynulém roce dokázala škola věnovat na nákup učebnic a učebních pomůcek 132.000,-- Kč (v r. 1997) a 208.000,-- Kč (v r. 1998), což při vypjatém hospodaření svědčí o zájmu zkvalitnit podmínky pro výchovně vzdělávací proces. Nakládání školy s finančními prostředky je evidentně silně restriktivní.

Významným aspektem je i produktivní práce žáků. Ta byla v roce 1998 zajišťována pouze na smluvním základě. Odměny za vykonanou práci žáků hradí subjekt, u kterého probíhá praktická výuka. Na základě dohody mezi školou a tímto subjektem vyplácí odměnu škola. Výplata těchto odměn je pak subjektem refundována. Odměny za produktivní práci jsou žákům vypláceny s přihlédnutím k celkovému hodnocení výsledků dosahovaných ve studiu a chování. V roce 1998 činily příjmy za produktivní práci žáků SOU 478.505,-- Kč, (zdokladováno: fa 4001 - 4348) a vyplaceno žákům bylo 478.505,-- Kč (doklad: výplatní listy). V podstatě vše, co žáci vydělají produktivní prací, je jim v plné výši vyplaceno formou odměn za vykonanou práci.

Hospodaření školy se státními prostředky je uvážlivé a evidentně úsporné. Potřeby školy jsou evidovány a podle závažnosti a nezbytnosti systematicky zařazovány do ročních rozpočtů. Ředitel školy má konkrétní koncepci pro vybavení školy, aby byla schopna na nadstandardní úrovni plnit výchovně vzdělávací program. ČŠI hodnotí efektivnost využívání finančních prostředků jako nadprůměrnou.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Školní budova se nachází v centru města. Původně byla určena k lázeňským účelům. Od školního roku 1947/48 slouží pro vzdělávání učňů se zaměřením na obory kuchař a číšník. V budově je umístěno 8 kabinetů, 10 učeben a 4 odborné pracovny (výpočetní technika, technika administrativy, jazyková učebna a učebna stolničení - společenský salonek). Školní kuchyně s jídelnou jsou v sousední budově a se školou spojeny chodbovým koridorem. 1. září tohoto roku bude zahájen provoz v rekonstruovaném zařízení s kuchyní, jídelnou a dalšími pracovišti pro odborný výcvik žáků. Všechny vnitřní prostory školy jsou udržovány v čistotě (malba stěn, dlažba chodeb, schodišť i oken), rovněž tak fasáda školy a prostranství před budovou. Škola nevlastní tělovýchovné zařízení, k výuce předmětu tělesná výchova využívá sokolovnu a Biohalu firmy PAMA.

Učebny jsou většinou menších dimenzí. Počet žáků se řídí jejich kubaturou. Všechny jsou čistě vymalovány, intenzivně osvětleny denním světlem, mají pracovní teploturu a jsou snadno větratelné. Vybaveny jsou novým a moderním žákovským nábytkem. V každé třídě je napevno instalován televizor s videorekordérem a mnohde i zpětný projektor. Přímou inspekční a hospitační činností i seznámením se s inventárním vybavením jednotlivých kabinetů se ČŠI přesvědčila, že škola je velmi dobře vybavena didaktickou i výpočetní technikou. Ta je soustředěna ve speciální pracovně, kde může samostatně pracovat v jedné hodině 13 žáků. Vyučující má navíc k dispozici i zpětný projektor s bohatým návodným demonstračním materiálem. Učební pomůcky jsou rovněž v dostatečném sortimentu, počtu i funkční kvalitě především pro odborné předměty. Naopak absence vybavení je patrná především v zeměpise (žakovské atlasy) a chemii (odborná pracovna). Učebnice jsou žákům obstarávány formou hromadného nákupu prostřednictvím školy a mimo to je v rezervě základní fond v souladu s § 5 odst. (2) Nařízení vlády č. 15/1994, o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb.

Na úseku odborného výcviku jsou materiálně technické podmínky hodnoceny jako nadstandardní. Týká se to zejména vlastních pracovišť SOU. Na smluvních pracovištích jsou podmínky ve většině případů rovněž velmi dobré, zcela výjimečně je méně uspokojivé sociální zázemí (šatny a WC) určené pro žáky SOU.

Materiálně-technické podmínky školy i zařízení, která využívá pro praktickou činnost žáků, jsou na velmi dobré úrovni a umožňují v celé šíři plnit výchovně vzdělávací program. ČŠI je hodnotí jako nadprůměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Učebny jsou dostatečně prostorné pro daný počet žáků, dobře osvětlené denním světlem, snadno větratelné a příkladně čisté. Všechny jsou vybaveny novým žákovským nábytkem. Třídy každého patra mají shodné barevné ladění tohoto nábytku v teplých barevných odstínech v kombinaci s bílou. To velmi zvyšuje estetický vzhled i útulnost tříd. Nábytek plně vyhovuje bezpečnostním požadavkům a antropometrickým podmínkám žáků příslušné věkové skupiny. Tabule jsou potaženy bílým laminovým povrchem pro psaní stíratelnými tužkami. Tím je odstraněno psaní křídami, které značně zvyšují prašnost tříd. Čistota a pořádek trvajících po celý

čas výuky i decentní estetický vzhled tříd, včetně komunikačních prostor, jsou průvodním jevem celé školy.

Šatny jsou v oddělených prostorách suterénu v uzavřených boxech a větratelné. Sociální zařízení jsou v celé budově renovovaná. Prostory pro volný pohyb žáků o přestávkách nejsou ideální. Schodiště i chodby postrádají potřebnou prostornost tak, aby skýtaly možnost bezpečného relaxačního pohybu. Jídlna svojí výbavou, společenskou upraveností a celkovou kulturou prostředí vysoko převyšuje běžný standard těchto zařízení.

Rozvrh hodin svojí strukturou a střídáním vyučovacích hodin vyžadujících větší psychickou zátěž s hodinami méně náročnými přispívá k dobré duševní kondici žáků v průběhu studijního dne (podrobnosti viz kapitola 3.6 odst. d).

Všechna pracoviště odborného výcviku (interní i smluvní) mají souhlasné vyjádření okresního hygienika, že mohou sloužit určenému účelu. Případná doporučení jsou realizována.

Psychohygienické podmínky školy hodnotí inspekce jako nadprůměrné.

4.3 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitované hodiny byly hodnoceny z hlediska cílů a obsahu učebních jednotek, činností učitele (organizace práce, projev a styl, volba metod a forem a jejich adekvátnost k tématu, typu studia a charakteru vyučovací hodiny), učebního procesu (činnost žáka, jeho motivace a stimulace, zájem a aktivita, komunikace mezi učitelem a žáky, schopnosti aplikace, tvořivosti a sebehodnocení), podmínek učebního procesu, prostředků a jejich využití:

Jazykové předměty

Sledované hodiny českého jazyka byly převážně efektivní, učitelky měly stanovený cíl hodiny, uplatňovaly vhodné metody a formy práce, žáky trvale motivovaly a aktivizovaly. Vedle tradičních metod uplatňovaly i formu problémového vyučování a kombinaci výkladu, řízeného rozhovoru a práce s učebnicí (textem). Mluvený projev žáků je živelný, úsilí o jeho kultivaci u tříletých oborů zatím nepřináší žádoucí výsledky. Žáci se na výuku připravují sporadicky, jejich aktivita kolísá, chybí jim cílevědomost. Dvě hospitované hodiny byly hodnoceny jako nadprůměrné, v jedné byly jen drobné metodické nedostatky.

Ve výuce anglického jazyka převládala forma konverzace na dané odborné nebo všeobecné téma. Většina žáků byla aktivní, často na úkor mluvnické správnosti či přesnosti vyjádření. Absenci práce s učebnicí nahrazovala vyučující využitím připravených a nakopírovaných textů. Hodiny jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné. V hodinách německého jazyka převažovalo tradiční pojetí výuky s verbálním výkladem gramatiky a navazujícím cvičením, kdy žáci postupně a střídavě čtou a překládají nebo upravují věty. V aktivitě a znalostech žáků jsou výrazné rozdíly, které se uvedenou formou výuky nedaří eliminovat. V závěru hodin byl malý časový prostor pro shrnutí učiva a jeho procvičení i těmi žáky, kteří v předchozí části hodiny nebyli aktivní. Celková úroveň hodin je hodnocena jako průměrná. Ve výuce obou jazyků byla jen sporadicky využita audiovizuální technika.

Společenskovední předměty

Občanská nauka, základy společenských věd, psychologie a společenská výchova a základy práva měly příznivou atmosféru s dostatkem příležitostí pro vyjádření vlastního názoru žáků, který byl taktně ale přesvědčivě korigován a orientován směrem k probíranému učivu. Tempo hodin bylo většinou volné, převažovala forma řízeného rozhovoru, verbálního výkladu a zápisu poznámek do sešitů. Absence učebnic v uvedených předmětech snižuje efektivitu výuky a přispívá ke stereotypu. V žádné z hodin nebyli žáci klasifikováni ani slovně hodnoceni, didaktická technika nebyla použita. Vystupování žáků a kultivovanost projevu se

výrazně liší u žáků nižších ročníků tříletých učebních oborů a u nástavbových oborů, kde je nesrovnatelně lepší. Většina hodin měla zřetelné výchovné prvky, které však nevyústily do deklarovaného závěru. Výrazná aktualizace učiva a vyjádření stanovisek k závažným problémům současnosti byly součástí jen jedné hodiny. Hodiny byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné až průměrné.

Přírodovědné předměty

Kvalita hodin matematiky byla značně odlišná, hodnotící škála se pohybuje od nadprůměru až po hodinu spíše podprůměrnou. Ve vyšších ročnících byla struktura hodiny postavena prakticky na maximálním využití předchozích poznatků, jejich začlenění do již existujícího systému a schopnosti aplikace získaných poznatků v řešení konkrétních praktických úloh. Ty podporovaly představivost a zabezpečovaly porozumění co nejvyššímu počtu žáků. Vyučovací hodiny se vyznačovaly efektivním využitím časové dispozice k aktivní práci žáků. V nižších ročnících zcela absentovala zdůvodnění pravidel užívaných k výpočtu, i když jsou jednoduchá, žáky snadno pochopitelná a vytvářejí prostor pro trvalé a uvědomělé zapamatování i následnou použitelnost. Práce spočívala na mechanickém uplatnění sdělených poznatků. Důsledkem byla pasivita žáků a neporozumění učivu.

Hodiny výpočetní techniky a informatiky se vyznačovaly vysokou motivací žáků, kvalitní přípravou vyučující, uplatněním didaktické techniky, soustavnou kontrolou a maximální pozorností i soustředěností žáků. Ti pracovali samostatně a soustředěně dle stanoveného návodu s dostatečným prostorem pro ověření různých variant i experimentů k dosažení cílového výsledku. Hodiny byly hodnoceny jako nadprůměrné.

V hodině chemie bylo patrné systematické budování vědomostního potenciálu na předchozích poznacích. Didaktická technika používaná ve vzdělávacím cyklu výraznou měrou napomáhá k utvrzování získaných vědomostí. Demonstrace a častá zpětná vazba v průběhu hodiny motivovaly žáky a udržely jejich soustředěnou pozornost. Závěrečné shrnutí opět v celkové režii žáků jednoznačně refleктовало úroveň zvládnutí učiva. Obsahově i metodicky byla hodina nadprůměrná.

Hodiny zeměpisu se vyznačovaly snahou vyučujícího po efektivním výsledku. Postrádaly však motivaci žáků, která by aktivovala jejich koncentrovanost a tvůrčí iniciativu. Rovněž absence atlasů s příslušnými mapami (geografická, fyzikální, hospodářská, nerostných zdrojů, podnebných oblastí, zemědělské produkce atd.) omezovala možnost žáků vyvozovat adekvátní závěry na základě vědomostí i konkrétních situací dedukovaných právě z těchto map. Negativním jevem při úvodním individuálním opakování byla pasivita ostatních žáků. Nové učivo mělo vždy těžiště v zdůraznění kulturních a historických památek i přírodních pozoruhodností v dané zemi či oblasti se zaměřením na uplatnění v cestovním ruchu. Ze dvou hospitovaných hodin byla jedna hodnocena jako průměrná a druhá spíše podprůměrná.

Tělesná výchova

Podmínky pro výuku (viz 4.1 první odst.) jsou závislé na pronajatých prostorách. Nezbytné přesuny žáků na vzdálená sportoviště jsou spojeny s časovými ztrátami v délce vyučovacích jednotek, a to i při jejich spojení do dvouhodinových bloků. V hospitovaných hodinách převládala kvalitní pedagogická i organizační práce vyučujícího i jeho metodické vedení. Žáci byli pozitivně motivováni, cviky prováděli s vysokým fyzickým nasazením a úsilím po maximálním výkonu. Sledované hodiny byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Odborné teoretické předměty

Jako nadprůměrná, téměř bez nedostatků, byla hodnocena vyučovací hodina předmětu obchodní provoz, která směřovala k praktickým činnostem a konkrétním situacím, včetně konfliktních. Žákyně uplatnily velmi dobré teoretické vědomosti, praktické schopnosti hbité a správné reakce na vzniklé situace, dovednost nalézat správné řešení i asertivní chování. Žákyně měly dostatek příležitosti k uplatnění svých zkušeností z praxe i vlastních názorů. Využívání názorných pomůcek je běžnou záležitostí.

Jen drobné metodické nedostatky byly ve vyučovacích hodinách ekonomiky a technologie, které měly stanovený cíl, pracovní atmosféru, většina žáků byla aktivní, efektivně byl využit veškerý časový prostor, v závěru došlo ke shrnutí učiva a zdůraznění základního učiva. Hodiny byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné. Obdobně tomu bylo u dvou hodin předmětů potraviny a výživa a stolničení. Zbývající čtyři hospitované hodiny uvedených předmětů stejně jako hodiny techniky administrativy a účetnictví byly klasifikovány jen jako průměrné, s většími nedostatky, s nejasně stanoveným cílem, metodicky stereotypní a neuzavřené souhrnným konstatováním, co bylo jejich smyslem.

Vyšší výskyt nedostatků a chyb metodického charakteru byl v hospitovaných hodinách předmětů hotelový a restaurační provoz, management a marketing, obchodní počty a zařízení provozoven, které byly hodnoceny jako spíše podprůměrné. Jejich téma bylo sice stanoveno v souladu s tematickým plánem učiva, ale metodická struktura byla chudá, s nepřiměřenými časovými proporcemi pro jednotlivé části. Efektivita vyučovacích jednotek uvedených předmětů byla snížena neproduktivním zkoušením, diktováním a zapisováním poznámek do sešitů a absencí audiovizuální techniky, často i didaktických pomůcek. Těžištěm těchto hodin byl verbální projev učitele doplněný o více či méně řízený rozhovor se žáky. Ti pak neměli dostatek prostoru na diskusi k probranému učivu ani na jeho procvičení a shrnutí. Kladem byla zřetelná vazba na praktické využití sdělovaných poznatků, ale i ta byla většinou slovně deklarovaná vyučujícím.

Odborný výcvik

Organizační a vzdělávací úroveň odborného výcviku jako integrujícího předmětu je charakterizována jako funkční, fungující jen s mírnými nedostatky, spíše nadprůměrná. Ve všech učebních oborech, které byly předmětem inspekční činnosti, prohlubuje a upevňuje odborné vědomosti žáků získané v ostatních vyučovacích předmětech. Žáci jsou dobře odborně i metodicky vedeni aplikovat tyto vědomosti při praktické činnosti a osvojovat si odborné dovednosti a návyky. Striktně jsou dodržovány předpisy o hygieně a bezpečnosti práce. Všichni pracovníci na úseku OV jsou osobním příkladem žáků v dodržování osobní a pracovní hygieny i bezpečnosti při práci, v oblékání a vystupování. Totéž pak vyžadují od žáků na pracovištích. Získané dovednosti jsou průběžně s žáky procvičovány. Je zpracován a realizován přeřazovací plán mezi jednotlivými provozními i vlastními pracovišti SOU. Pro úplné zajištění plnění učebních osnov jsou systematicky prováděna laboratorní cvičení. Jsou konána zejména v případech, kdy nelze na jednotlivých pracovištích plně zajistit výuku některých tematických celků (např. flambování, dochucování, míchání nápojů, překládání pokrmů atp.). Tyto akce jsou hrazeny z prostředků SOU, jsou řádně evidovány a vyhodnocovány. Žáci si vedou samostatně sešity, do kterých si zaznamenávají receptury, normování apod. V případě nepřítomnosti žáka ve výuce je zajištěna individuální péče a náhradní cvičení. Mimořádnou a nadstandardní záležitostí jsou tzv. barmanské kurzy s certifikátem barmanské asociace a celorepublikovou platností. Jsou založeny na dobrovolnosti, přičemž si žák hradí pouze část nákladů, SOU zajistí vhodné prostory, zapůjčí inventář a hradí náklady na energie. Tento kurz absolvuje okolo 30 žáků za rok.

Pro odměňování žáků jsou zpracována kritéria. Žáci dostávají za produktivní práci odměnu, do které se promítají výsledky v teoretickém vyučování i v odborném výcviku. Za mimořádné výsledky mohou získat ještě zvláštní odměnu 500,- Kč.

V průběhu inspekce bylo navštíveno celkem 14 pracovišť všech učebních oborů. Kromě řádně vedené povinné dokumentace je vedena v nadstandardní úrovni i dokumentace interní. V pěti sledovaných provozovnách je odborný výcvik hodnocen jako nadprůměrný, v devíti jako spíše nadprůměrný.

Celkově bylo při hospitacích navštíveno 58 vyučovacích jednotek. Jejich úroveň se pohybuje od nadprůměrné až po spíše podprůměrnou. Učební osnovy jsou v hodnocených předmětech plněny, ale v přípravě i v realizaci hodin jsou značné rozdíly, zejména ve volbě metod a forem práce, jejich efektivitě, využití učebnic a názorných pomůcek. Přestože je učiliště dobře vybaveno audiovizuální technikou, její využití v kontrolovaných hodinách nebylo příliš časté. Celkově je kvalita vyučování hodnocena jako spíše nadprůměrná, v bloku odborných teoretických předmětů jako průměrná.

4.4 Hodnocení z hlediska úrovně výsledků učení

Iniciativě žáků a jejich přirozené aktivitě byl dán prostor jen v části sledovaných vyučovacích předmětů. Aktivita žáků byla závislá na způsobu vedení hodin a metodách práce. Úroveň komunikace je v nižších ročnících tříletých oborů nízká, nepříliš kultivovaná i v oficiálním prostředí školy. Odpovídá však schopnostem žáků a prostředím, ze kterého přicházejí. Vzdělávací úsilí školy je v této oblasti patrné, neboť v nástavbovém studiu ve všeobecně vzdělávacích i v odborných předmětech prokázala značná část žáků schopnost vyjádřit své názory a postoje na velmi dobré úrovni.

Srovnávací testy nejsou pro tento typ školy k dispozici, ale žáci učiliště jsou úspěšní na gastronomických přehlídkách a společenských akcích, kde prokazují velmi dobré rutinní dovednosti i schopnost společenského chování, které u těchto oborů tvoří podstatnou složku profese. Při uplatnění svých absolventů v praxi má škola dobré výsledky.

Vědomosti, dovednosti a návyky žáků jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na spíše nadprůměrné úrovni. Žáci jsou vedeni k sebekontrolě, ke kultivovanému chování a vyjadřování svých názorů, výsledky se dostávají postupně a zatím ne u všech žáků.

4.5 Hodnocení z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Vnitřní život učiliště nemá oporu v kvalitně zpracovaném školním řádu, který setrvačně přejímá konzervativní dikci zákazů, příkazů a omezení často přesahujících rámec školy. V praxi učiliště je do značné míry akceptován, přesto atmosféra školy nepostrádá liberální prvky. V rámci hospitační činnosti i při rozhovorech se žáky a pedagogickými pracovníky byl zaznamenán jejich dobrý vzájemný vztah a zřetelné demokratické prvky, i když žáci participují na životě školy formálním způsobem. Jsou vedeni k dodržování pravidel humanismu a tolerance, učitelé jim poskytují radu a pomoc ve školních i mimoškolních záležitostech. Úsilí školy je zaměřeno na prevenci problémových jevů, které se ve vnitřní školní životě řeší tradičním způsobem (výchovní opatření a snížené známky z chování). Žáci se ve školním prostředí k sobě i k dospělým chovají převážně ohleduplně a konflikty řeší společensky únosným způsobem. Ve školním roce 1998/99 bylo 15 žáků hodnoceno druhým stupněm z chování a 6 žáků třetím stupněm z chování. Za „hranicemi“ školy je však její výchovný vliv často zastíněn či přehlušen a žáci se dostávají do rozporu se slušností a pravidly mezilidských vztahů.

Školní řád je v praxi akceptován, vzájemné vztahy jsou dány především stanovením povinností pro žáky, realita však odráží liberální prostředí a přirozené mezilidské vztahy. Žákovská samospráva není ustavena. Z hlediska rozvoje osobnosti žáků dosahuje škola běžné úrovně.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Ředitel školy ustanovil dle § 34 zákona č. 76 z roku 1978 Sb., ve znění zákona ČNR č. 390/1991 Sb., výchovným poradcem zkušeného pedagoga, který má pro tuto práci osobnostní předpoklady. Odborné předpoklady podle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků však nesplňuje. Ve funkci je od r. 1996 a současně vykonává i funkci protidrogového koordinátora. V tomto školním roce zpracoval „Minimální program prevence drogových závislostí“. Při poradenské činnosti výchovný poradce využívá také informací z dotazníku, který zpracoval, zadal všem žákům a vyhodnotil. Ve své práci se soustřeďuje na tyto okruhy činnosti:

- řešení problémových situací žáků
- profesionální orientace žáků - spolupráce s úřady práce
- organizace přednášek, besed - se zaměřením na prevenci nežádoucích jevů
- propagace školy a jejího učebního programu

Dokumentaci žáků se specifickými poruchami učení vedou třídní učitelé.

Výchovné poradenství je v souladu s právními normami, vychází z potřeb a tradic školy a má celkově průměrnou úroveň. Dokumentace o obsahu a rozsahu činnosti není vedena.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Vzdělávací činnost školy je doplňována a prohlubována vlastními aktivitami v oblasti kulturní, zájmové, sportovní a společenské. Pro své žáky škola organizuje společné návštěvy divadelních představení v Národním divadle, v Divadle Na Fidlovačce, v Hálkově divadle v Nymburce. Žáci se zúčastňují kulturních akcí jako např. Povídání s umělci „Čas od času“, Večery poezie a „Áčko“ v televizi Nova. Se svými učiteli navštěvují Památník krále Jiřího z Poděbrad, Regionální muzeum v Poděbradech, Galerii Ludvíka Kuby, Městskou knihovnu v Poděbradech, Výstavu fotografií Bohumila Hrabala v Nymburce a další expozice a výstavy v regionu. Žáci si také připravují vlastní programy, např. recitační pásmo z díla Jana Skácela. Žáci učiliště mají dostatek příležitostí ke sportování, jedenkrát v týdnu mají k dispozici sportovní halu, kde se připravují na sportovní akce, soutěže a přebory. V posledním období se např. zúčastnili závodů v lehké atletice, v přespolním běhu, ve šplhu, v košíkové a odbíjené. Školní jazykové vzdělávání je prohlubováno organizováním tematických zájezdů (např. Duryňsko) a stážemi v zahraničí (SRN a USA). V regionálním i nadregionálním povědomí jsou žáci školy reprezentanty gastronomických akcí, rautů, předvádění nových výrobků, „barmanských show“ apod. Škola organizuje odborné exkurze na výstavy a do interhotelů. Žáci jsou velmi často aktivními účastníky různých akcí na Výstavišti v Lysé nad Labem.

Škola využívá všech vhodných aktivit doplňujících a prohlubujících vzdělávací program, využívá aktivit jiných organizátorů, úspěchy oceňuje a publikuje. V hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost, výrazně převažují pozitiva.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení

Škola má v síti zařazené dvě součásti: Domov mládeže Jitřenku - IZO 110 019 601 a Školní jídelnu - IZO 110 019 628. Obě součásti zajišťují komplexnost vzdělávání včetně výchovy mimo vyučování. Tu zabezpečuje samostatný Domov mládeže (dále jen DM), který poskytuje ubytování pro 30 chlapců a děvčat. Jeho kapacita je 36 lůžek. Svým pojetím se chce přiblížit rodinnému zázemí, včetně vstřícného přístupu vychovatelek. Světelné a tepelné podmínky jsou dobré, žáci mají k dispozici vybavenou kuchyňku, fit-centrum, víceúčelové hřiště a klubovnu. Estetická úroveň všech prostor je dobrá.

Řízením provozu DM je pověřena vedoucí vychovatelka, personál tvoří další dvě vychovatelky a uklízečka na poloviční úvazek. Personální zabezpečení a poplatky žáků za ubytování jsou v souladu s platnými právními normami. Pedagogická dokumentace DM je kompletní, kontrolovány byly osobní spisy ubytovaných žáků, denní hlášení, denní režim a vnitřní řád, který však ČŠI doporučuje aktualizovat a upravit v návaznosti na školní řád.

Školní jídelna je umístěna v pronajaté budově sousedící se školou, se kterou je spojena chodbovým koridorem. Nájemní smlouva končí 31. července t. r., kdy by mělo dojít ke zprovoznění vlastní rekonstruované školní jídelny s kuchyní a dalšími pracovišti pro odborný výcvik. Stávající školní jídelna má kapacitu 350 jídel, aktuální stav se pohybuje okolo 300 obědů, z toho přibližně 150 pro žáky a zaměstnance učiliště, 150 pro ostatní strážníky. Personál školní jídelny tvoří vedoucí stravovacího provozu, dvě kuchařky a pracovnice na úklid a pomocné práce. Přípravu stravy a obsluhu strážníků zajišťují také žáci učiliště pod vedením dvou mistrových odborného výcviku. Produktivní práce žáků se eviduje a odměňuje v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 315/1991 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení žáků středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť. Kvalita stravy je velmi dobrá, estetika prostředí a úroveň stolování výborná. Režim výdeje je v souladu s rozvrhem hodin. Školní jídelna zabezpečuje částečně i pitný režim. S výjimkou jednoho měsíce je v provozu po celý rok, hygienické inspekce prováděné ve školní jídelně nezaznamenaly nedostatky.

Domov mládeže zajišťuje výchovu mimo vyučování, poskytuje dobré ubytování a nabízí aktivity pro volný čas. Pedagogická dokumentace je vedena standardním způsobem. Školní jídelna zabezpečuje kvalitní stravu podávanou v estetickém prostředí s výjimečnou úrovní stolování. Základní a prioritní činnosti školských zařízení jsou kvalitní a funkční, v případě školní jídelny příkladné.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Z komplexního posouzení činnosti Středního odborného učiliště v Poděbradech vyplývá, že realizuje výchovně vzdělávací proces podle předepsaným způsobem schválených učebních plánů a osnov, které jsou dodržovány a plněny. Učiliště vychází z dlouhodobé tradice výuky gastronomických oborů, dobrého personálního zajištění výuky, stabilizovaných smluvních pracovišť a dobrého uplatnění absolventů na trhu práce. Pro svůj další rozvoj má jasné koncepční záměry a velmi dobré materiální předpoklady. Odborné a pedagogické řízení školy je funkční, na realizaci výchovně vzdělávacího procesu jsou efektivně vynakládány přidělené finanční prostředky. Nedostatky byly zjištěny v obsahové a administrativní úrovni vedení katalogových listů a zejména ve zpracování Výroční zprávy za školní rok 1997/98, kde chybí čtyři části předepsané zákonem o státní správě a samosprávě ve školství (č. 564/1990 Sb., ve znění doplňku č. 139/1995 Sb.) - viz Protokol o kontrole čj. 034 51/99-5075. V přípravě, realizaci a metodické úrovni vyučovacích hodin jsou kvalitativní rozdíly především ve volbě metod a forem práce, v jejich efektivitě, využití učebnic a audiovizuální techniky. Celkově je kvalita vyučování hodnocena jako spíše nadprůměrná, zvláště v odborném výcviku přesahují pozitiva nad běžnou úroveň.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti

- Koncepční záměry dalšího rozvoje učiliště doplnit o časový plán a údaje kvantifikovat
- Zvýšit četnost hospitační činnosti, stanovit hospitační cíle a zaměřit je na strukturu vyučovacích hodin, efektivitu prověřování znalostí a zařazování moderních vyučovacích metod a audiovizuální techniky do výuky
- Zavést označení vyučovacích předmětů jednotnými zkratkami (pro zápisy do třídních knih, pro rozvrh hodin apod.)
- Stanovit pokyny pro vedení katalogových listů a zvýšit kontrolu jejich vedení
- Aktualizovat a doplnit školní řád (včetně vnitřního řádu domova mládeže), uvést v něm do souladu práva a povinnosti žáků a školní řád zveřejnit v budově školy

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů:	vedoucí týmu:	Jaroslav Chrpa v. r.
	členové týmu:	Eva Grušová v. r.
		Josef Hejzák v. r.
		Vilibald Knob v. r.

V Mladé Boleslavi 6. května 1999

5.4 Datum a podpis ředitele středního odborného učiliště stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 11. 5. 1999

razítko

Podpis ředitele: Petr Kokojan v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	99-06-16	034 62/99 5075
Školský úřad:	27. 5. 1999	Koberová v. r.
Rada školy	není zřízena	

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.